

TIESAS SPRIEDUMS (otrā palāta)

2006. gada 22. jūnijā *

Apvienotās lietas C-182/03 un C-217/03

par prasību atcelt tiesību aktu atbilstoši EKL 230. pantam, ko 2003. gada 25. un 28. aprīlī cēla

Beļģijas Karaliste, ko sākotnēji pārstāvēja A. Snūksa [*A. Snoecx*], pēc tam E. Dominkovica [*E. Dominkovits*], pārstāves, kam palīdz B. van de Valle de Gelke [*B. van de Walle de Ghelcke*], J. Vūterss [*J. Wouters*] un P. Kellijs [*P. Kelley*], advokāti,

prasītāja lietā C-182/03,

Forum 187 ASBL, Brisele (Beļģija), ko pārstāv A. Sutons [*A. Sutton*] un Dž. Kiliks [*J. Killick*], *barristers*,

prasītāja lietā C-217/03,

* Tiesvedības valoda — franču un angļu.

pret

Eiropas Kopienų Komisiju, ko pārstāv Ž. Rozē [*G. Rozet*], R. Liāls [*R. Lyal*] un V. di Buči [*V. Di Bucci*], pārstāvji, kas norādīja adresi Luksemburgā,

atbildētāja.

TIESA (otrā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs K. V. A. Timmermanss [*C. W. A. Timmermans*], tiesneši J. Makarčiks [*J. Makarczyk*], R. Šintgens [*R. Schintgen*], P. Kūris [*P. Kūris*] (referents) un J. Klučka [*J. Klučka*],

ģenerālvokāts F. Ležē [*P. Léger*], sekretāre M. Fereira [*M. Ferreira*], galvenā administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un tiesas sēdi 2005. gada 14. septembrī,

noklausījusies ģenerālvokāta secinājumus tiesas sēdē 2006. gada 9. februārī,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- ¹ Savā prasības pieteikumā Beļģijas Karaliste lūdz atcelt Komisijas 2003. gada 17. februāra Lēmumu 2003/757/EK par Beļģijas īstenoto atbalstu Beļģijā dibinātiem

koordinācijas centriem (OV L 282, 25. lpp., turpmāk tekstā — “apstrīdētais lēmums”), ciktāl saskaņā ar to tai nav atļauts pat īslaicīgi atjaunot koordinācijas centra statusu koordinācijas centriem, kuriem šāda shēma bija piemērojama 2000. gada 31. decembrī.

- 2 *Forum 187 ASBL* (turpmāk tekstā — “*Forum 187*”) lūdz atcelt apstrīdēto lēmumu.

Atbilstošās tiesību normas

Pastāvošo atbalsta shēmu kontrole Kopienų tiesībās

- 3 EKL 88. panta 1. pantā un 2. panta pirmajā daļā ir paredzēts:

“1. Komisija, sadarbojoties ar dalībvalstīm, pastāvīgi pārskata visas atbalsta piešķiršanas sistēmas, kas pastāv šajās valstīs. Tā iesaka šīm valstīm attiecīgus pasākumus, kas vajadzīgi sakarā ar kopējā tirgus pakāpenisku attīstību vai darbību.

2. Ja Komisija, likusi ieinteresētajām pusēm iesniegt piezīmes, konstatē, ka atbalsts, ko piešķirusi kāda valsts vai kas piešķirts no šīs valsts līdzekļiem, ievērojot šā Līguma 87. pantu, nav saderīgs ar kopējo tirgu, vai arī konstatē, ka šādu atbalstu izlieto nepareizi, tā pieņem lēmumu par to, ka attiecīgajai valstij Komisijas noteiktā termiņā tāds atbalsts jāizbeidz vai jāmaina.”

- 4 Saskaņā ar Padomes 1999. gada 22. marta Regulas (EK) Nr. 659/1999, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus EK līguma [88]. panta piemērošanai (OV L 83, 1. lpp.; turpmāk tekstā — “Regula”), 17. panta 2. punktu:

“Ja Komisija uzskata, ka pastāvošā atbalsta shēma nav vai vairs nav saderīga ar kopējo tirgu, tā informē attiecīgo dalībvalsti par savu provizorisko secinājumu un dod attiecīgai dalībvalstij iespēju iesniegt savas piezīmes viena mēneša laikā. Pienācīgi pamatotos gadījumos Komisija var pagarināt šo termiņu.”

Beļģijas koordinācijas centru nodokļu režīms

- 5 Beļģijas koordinācijas centru nodokļu režīms, ar kuru veiktas atkāpes no parastajām tiesībām, ir regulēts 1982. gada 30. decembra Karaliskajā dekrētā Nr. 187 par koordinācijas centru izveidi (1983. gada 13. janvāra *Moniteur belge*), kas ir vairākas reizes papildināts un labots.
- 6 Lai izmantotu šo režīmu, centram ir iepriekš jāsaņem individuāla atļauja Karaliskā dekrēta formā. Lai saņemtu šādu atļauju, centram ir jāpieder pie daudznacionālas grupas, kuras rīcībā ir kapitāls un rezerves, kuru apmērs ir vienāds vai lielāks par vienu miljardu BEF, un kuras gada apgrozījuma summa ir vienāda vai lielāka par desmit miljardiem BEF. Atļautas ir tikai sagatavošanās, papildu vai centralizācijas darbības, un šo režīmu nevar izmantot finanšu sektora uzņēmumi. Centriem to darbības pirmajos divos gados Beļģijā uz pilnu laiku ir jānodarbina vismaz desmit personas.
- 7 Centram piešķirtā atļauja ir derīga desmit gadus un ir pagarināma uz tādu pašu termiņu.

- 8 Nodokļu režīms koordinācijas centriem, kuri saņēmuši atļauju, vairākos aspektos atkāpjas no parasta nodokļu režīma.
- 9 Pirmkārt, centru ienākumi, kuri tiek aplikti ar nodokli, tiek noteikti iepriekš atbilstoši tā sauktajai “izmaksas plus” metodei. Tie ir vienādi ar vienu procentu no izdevumiem un kārtējiem izdevumiem, no kuriem atskaitītas personāla izmaksas, finanšu izmaksas un uzņēmumu ienākuma nodoklis.
- 10 Otrkārt, centri ir atbrīvoti no nekustamā īpašuma priekšnodokļa samaksas par nekustamo īpašumu, ko tie izmanto profesionālajā darbībā.
- 11 Treškārt, nav jāmaksā reģistrācijas nodeva 0,5 % apmērā ne par ieguldījumiem centrā, ne par statūtkapitāla palielināšanu.
- 12 Ceturtkārt, no vērtspapīru priekšnodokļu samaksas ir atbrīvotas, no vienas puses, centru izmaksātās dividendes, procenti un lietošanas maksa ar atsevišķiem izņēmumiem un, no otras puses, centru saņemtie ienākumi par naudas noguldījumiem.
- 13 Piektkārt, centri maksā ikgadēju nodokli BEF 400 000 apmērā par katru pilna laika darbinieku, taču tas nevar pārsniegt BEF 4 000 000 uz vienu centru.

Eiropas Savienības Padomes dokumenti nevēlamas nodokļu konkurences jomā

- 14 Vispārīgi apsvērdama nevēlamo nodokļu konkurenci, Padome 1997. gada 1. decembrī pieņēma rīcības kodeksu uzņēmējdarbības aplikšanai ar nodokļiem (OV 1998, C 2, 2. lpp.). Šajā sakarā dalībvalstis uzņēmās pienākumu pakāpeniski izbeigt noteiktus nodokļu pasākumus, kuri raksturojami kā nevēlami, bet Komisija izteica nodomu pārbaudīt vai atkārtoti pārbaudīt dalībvalstīs spēkā esošos nodokļu režīmus, ņemot vērā noteikumus par valsts atbalstu.
- 15 Beļģijas koordinācijas centru nodokļu režīma tiesiskais regulējums bija viens no valstu nodokļu pasākumiem, uz kuriem attiecās šīs dažādās iniciatīvas.

Fakti līdz apstrīdētā lēmuma pieņemšanai

- 16 Koordinācijas centru nodokļu režīmu Komisija pārbaudīja, kad tas tika ieviests. It īpaši lēmumos, kas paziņoti vēstuļu formā 1984. gada 16. maijā un 1987. gada 9. martā (turpmāk tekstā — “1984. gada un 1987. gada lēmumi”), Komisija pēc būtības uzskatīja, ka šāds režīms, kas balstīts uz koordinācijas centru ienākumu noteikšanu likmes veidā, neietvēra atbalsta elementu.
- 17 Šo vērtējumu apstiprināja konkurences komisārs Britans [Brittan] 1990. gada 24. septembrī, Komisijas vārdā atbildot uz Eiropas Parlamenta deputāta Ģija de Vriesa [Gijs de Vries] rakstveida jautājumu Nr. 1735/90 (OV 1991, C 63, 37. lpp.).

- 18 Pēc 1998. gada 11. novembra paziņojuma par valsts atbalsta noteikumu piemērošanu pasākumiem, kas skar uzņēmumu aplikšanu ar tiešajiem nodokļiem (OV C 384, 3. lpp.), Komisija uzsāka vispārēju dalībvalstu nodokļu tiesību aktu pārbaudi no valsts atbalsta noteikumu viedokļa.
- 19 Tās ietvaros 1999. gada februārī Komisija lūdza Beļģijas iestādēm atsevišķu informāciju, kas īpaši attiecās uz koordinācijas centru režīmu. Beļģijas iestādes atbildēja 1999. gada martā.
- 20 2000. gada jūlijā Komisijas dienesti informēja minētās iestādes, ka šis režīms šķietami veidoja valsts atbalstu. Lai uzsāktu sadarbības procedūru saskaņā ar Regulas 17. panta 2. punktu, Komisijas dienesti uzaicināja Beļģijas iestādes iesniegt savus apsvērumus viena mēneša laikā.
- 21 2000. gada 26. un 27. novembra sēdē Ekonomikas un finanšu padome atgādināja, ka saskaņā ar tās 1997. gada 1. decembra lēmumu visi nevēlamie pasākumi saistībā ar uzņēmumu tiešo aplikšanu ar nodokļiem bija jāizbeidz līdz 2003. gada 1. janvārim. Tā pieņēma Eiropas Savienības prezidentūras priekšlikumu, kurā paredzēts, ka uzņēmumiem, kuriem 2000. gada 31. decembrī bija piemērojams nevēlamais nodokļu režīms, šis režīms vēlākais kopš 2005. gada 31. decembra vairs nebija piemērojams, ņemot vērā to, vai šis režīms bija piešķirts uz noteiktu laiku vai nē. Tā arī paredzēja, ka tā atsevišķos gadījumos un ņemot vērā īpašus apstākļus, pēc "Rīcības kodeksa" grupas ziņojuma varēja nolemt pagarināt atsevišķu nevēlamo nodokļu režīmu spēkā esamību pēc 2005. gada 31. decembra.
- 22 2001. gada 11. jūlijā Komisija, pamatojoties uz EKL 88. panta 1. punktu, pieņēma četrus vajadzīgo pasākumu priekšlikumus, īpaši attiecībā uz koordinācijas centru

režimu. Tā Beļģijas iestādēm ierosināja šajā režīmā veikt noteiktu skaitu izmaiņas, paredzot, ka centriem, kuriem atļauja tika izsniegta pirms dienas, kad tika izlemts piemērot šos pasākumus, pagaidu kārtībā var turpināt piemērot iepriekšējo režimu līdz 2005. gada 31. decembrim.

- 23 Tā kā Beļģijas iestādes nepiekrita ierosinātajiem vajadzīgajiem pasākumiem, Komisija ar lēmumu, kas paziņots 2002. gada 27. februāra vēstulē (OV C 147, 2. lpp.), uzsāka formālo izmeklēšanas procedūru saskaņā ar Regulas 19. panta 2. punktu. Tā it īpaši aicināja Beļģijas Karalisti iesniegt savus apsvērumus un visu informāciju, kas varētu būt noderīga attiecīgā pasākuma izvērtēšanā. Tā arī aicināja šo dalībvalsti un ieinteresētās trešās personas iesniegt savus apsvērumus un visus pierādījumus, kas varētu noderēt, nosakot, vai personām, kam tika piemērots minētais režīms, bija radusies tiesiskā palāvība, kuras dēļ būtu jāparedz pārejas pasākumi.
- 24 Pēc sākotnējā viena mēneša termiņa pagarinājuma Beļģijas iestādes 2002. gada 12. aprīļa vēstulē nosūtīja Komisijai savus apsvērumus.
- 25 2002. gada 16. maija vēstulē minētās iestādes paziņoja par likumprojektu, ar kuru bija paredzēts grozīt Karalisko dekrētu Nr. 187. Šo likumprojektu Komisija pierēģistrēja kā jaunu atbalstu ar numuru N351/2002.
- 26 Pēc vairākām sanāksmēm Komisija 2002. gada jūlijā nosūtīja Beļģijas Karalistei pieprasījumu sniegt papildu informāciju gan par pastāvošo shēmu, gan par paziņoto projektu, uz šo lūgumu Beļģijas iestādes atbildēja 2002. gada 30. augusta vēstulē. Attiecīgā pasākuma formālās izmeklēšanas procedūrā piedalījās arī ieinteresētās trešās personas.

- 27 2003. gada 21. janvārī Ekonomikas un finanšu padome nolēma pagarināt noteiktu nevēlamu nodokļu režīmu spēkā esamību līdz 2005. gadam. Attiecībā uz Beļģijas koordinācijas centru nodokļu režīmu tā paredzēja, ka tiem centriem, kuriem šis režīms bija piemērojams 2000. gada 31. decembrī, varēja turpināt piemērot šo režīmu līdz 2010. gada 31. decembrim.

Apstrīdētais lēmums

- 28 2003. gada 17. februārī Komisija pieņēma apstrīdēto lēmumu, kas tajā pašā dienā tika paziņots Beļģijas Karalistei. Konstatējusi, ka minētā lēmuma rezolutīvās daļas 2. panta formulējums varēja šķist pretrunā secinājumiem, kas izdarīti tā motīvu daļas 122. un 123. punktā, Komisija 2003. gada 23. aprīlī nolēma ar kļūdas labojuma palīdzību izdarīt izmaiņas 2. pantā. Šis labojums minētajai dalībvalstij tika paziņots 2003. gada 25. aprīlī.
- 29 Apstrīdētajā lēmumā Komisija vispirms pamatoja, kāpēc tā uzskatīja, ka koordinācijas centru režīms bija kvalificējams kā pastāvošs atbalsts, kā arī pamatoja tiesisko pamatu, uz kuru tā balstīja veikto procedūru. Šajā lēmumā ir teikts, ka Regulas 1. panta b) apakšpunkts var būt tiesiskais pamats šajā lietā un katrā ziņā EKL 87. un 88. pants ir faktiskais Komisijas rīcības tiesiskais pamats.
- 30 Komisija apstrīdētajā lēmumā arī norādīja, ka, ja to analizētu kā atkāpi no 1984. gada un 1987. gada lēmumiem vai to labojumu, apstrīdētais lēmums atbilstu nosacījumiem, kas noteikti Komisijas tiesībām atsaukt vai labot jebkuru labvēlīgu aktu, kas nav likumīgs.

31 Turpinājumā apstrīdētajā lēmumā Komisija norādīja iemeslus, kādēļ tā uzskatīja, ka dažādie pasākumi, kas veidoja koordinācijas centru nodokļu režīmu, atbilda EKL 87. panta 1. punktā paredzētajiem kritērijiem, bez iespējas piemērot kādu no šī panta 2. un 3. punktā minētajiem izņēmumiem.

32 Par tiesisko palāvību, uz ko pamatojās koordinācijas centri, apstrīdētā lēmuma motīvu daļā ir teikts:

“(117) Komisija atzīst, ka atbalsta saņēmējiem ir radusies tiesiskā palāvība. Šī tiesiskā palāvība attaisno to, ka Komisija centriem, kuriem 2000. gada 31. decembrī bija spēkā esoša atļauja, atļauj izmantot šo režīmu līdz šī lēmuma pieņemšanas brīdī spēkā esošo atļauju termiņa beigām, bet vēlākais līdz 2010. gada 31. decembrim. Šādas nostājas pamatā ir fakti, kas paskaidroti turpinājumā.

(118) [...] [nodokļu pārvaldes] piekrišana attiecas tikai uz faktiem un nekādā veidā neaprunā režīmu, kas tiks piemērots. Tādējādi tā nevar dot juridisku garantiju tam, ka šis režīms nākamās desmit gadus tiks saglabāts tāds, kāds tas ir atļaujas piešķiršanas dienā [...].

(119) [...] Lai gan atļauja nedod garantiju tam, ka šis režīms būs ilgstošs un ka tas būs labvēlīgs, Komisija atzīst, ka lēmumi par centra izveidi, veiktajiem ieguldījumiem un saistībām ir pieņemti, sapratīgi un leģitīmi cerot, ka ekonomiskie nosacījumi, ieskaitot nodokļu režīmu, zināmā mērā nemainīsies. Tāpēc Komisija ir nolēmusi noteikt pārejas periodu, pakāpeniski izbeidzot “izmaksas plus” režīma piemērošanu tiem, kam tas šobrīd tiek piemērots.

- (120) Tā kā atļaujas nedod nekādas tiesības uz to, ka šis režīms būs ilgstošs un ka tā noteikumi būs labvēlīgi pat atļaujas spēkā esamības laikā, Komisija uzskata, ka tās nekādā gadījumā nevar dot tiesības uz režīma piemērošanas pagarināšanu pēc datuma, kurā šim spēkā esošajām atļaujām beidzas termiņš. Tā kā atļauju termiņš bija skaidri ierobežots uz desmit gadiem, nevar pastāvēt tiesiskā palāvība, ka tās tiks automātiskai pagarinātas, kas nozīmētu, ka atļaujas teorētiski būtu mūžīgas.”

33 Saskaņā ar secinājumiem apstrīdētā lēmuma motīvu daļas 121.–123. punktā:

- “(121) Komisija konstatē, ka koordinācijas centriem Beļģijā piemērojamais nodokļu režīms nav saderīgs ar kopējo tirgu un ka tai, vai nu to atceļot vai veicot labojumus, ir jānovērš tā dažādo elementu neatbilstība. Sākot ar šī lēmuma paziņošanu, no šī režīma izrietošie labumi vai tā elementi nevar tikt piemēroti jauniem centriem un spēkā esošās atļaujas nav pagarināmas. Komisija pieņem zināšanai, ka centriem, kuriem atļauja piešķirta 2001. gadā, šis režīms vairs nav piemērojams no 2002. gada 31. decembra.

- (122) Attiecībā uz centriem, kuriem šobrīd ir piemērojams šis režīms, Komisija atzīst, ka 1984. gada lēmums, uz kura pamata pieņemts Karaliskais dekrēts Nr. 187, kā arī atbilde, ko konkurences komisārs sniedza uz Parlamenta deputāta jautājumu, ir tiem radījusi tiesisko palāvību, ka šis režīms nepārkāpj Līguma noteikumus par valsts atbalstu.

- (123) Turklāt lielo ieguldījumu dēļ, kurus bija iespējams veikt uz šī pamata, atbalsta saņēmēju tiesiskās palāvības un tiesiskās drošības ievērošana

attaisno saprātīga termiņa piešķiršanu režīma izbeigšanai centriem, kuriem jau ir piešķirta atļauja. Komisija uzskata, ka saprātīgais termiņš beidzas 2010. gada 31. decembrī. Centriem, kuru atļaujas beidzas pirms šī datuma, vairs nevar piemērot šo režīmu pēc to termiņa beigām. Pēc atļaujas termiņa beigām un katrā ziņā pēc 2010. gada 31. decembra minēto nodokļu atvieglojumu piešķiršana vai saglabāšana būs nelikumīga.”

34 Apstrīdētā lēmuma rezolutīvās daļas 1. un 2. pants ir formulēti šādi:

“1. pants

Šobrīd Beļģijā spēkā esošais nodokļu režīms koordinācijas centriem, kuriem, pamatojoties uz Karalisko dekrētu Nr. 187, ir piešķirta atļauja, veido valsts atbalsta shēmu, kas nav saderīga ar kopējo tirgu.

2. pants

Beļģijai ir jāizbeidz 1. pantā minētā atbalsta shēma vai tajā jāizdara labojumi, to padarot saderīgu ar kopējo tirgu.

Sākot ar šī lēmuma paziņošanu, šo režīmu vai tā elementus vairs nevar piemērot jauniem centriem vai tos saglabāt, pagarinot spēkā esošās atļaujas.

Attiecībā uz centriem, kuriem atļaujas jau ir piešķirtas pirms 2000. gada 31. decembra, šis režīms var tikt piemērots līdz beidzas individuālā atļauja, kas ir spēkā šī lēmuma paziņošanas dienā, bet ne vēlāk kā līdz 2010. gada 31. decembrim. Saskaņā ar otro daļu, ja atļauja ir pagarināta pirms šī datuma, nevar pat īslaicīgi piemērot režīmu, par ko ir šis lēmums.”

Fakti pēc apstrīdētā lēmuma pieņemšanas

³⁵ Karaliskā dekrēta Nr. 187 grozījumus, ko 2002. gada 16. maijā Beļģijas iestādes paziņoja Komisijai, Beļģijas Parlaments pieņēma 2002. gada 24. decembrī, un tie tika publicēti tā paša gada 31. decembra *Moniteur belge*.

³⁶ 2003. gada 23. aprīlī Komisija atļāva šo jauno shēmu tiktāl, ciktāl tajā īpaši bija paredzēts koordinācijas centru iepriekšējas atļaujas princips desmit gadu periodam un ar nodokli apliekamās bāzes aprēķināšana, ņemot vērā visus kārtējos izdevumus, piemērojot atbilstošu peļņas likmi. Tomēr, tā kā arī šajā jaunajā shēmā bija paredzēta šo centru atbrīvošana no vērtspapīru priekšnodokļa samaksas un kapitāla nodokļa, kā arī šiem centriem piešķirto tā saukto “īpašo un labdarības” labumu neaplikšana ar nodokli, Komisija saistībā ar šiem trim pasākumiem uzsāka formālu izmeklēšanas procedūru.

³⁷ 2004. gada 8. septembra Lēmumā 2005/378/EK par atbalsta shēmu, kuru Beļģija paredz īstenot koordinācijas centru labā (OV 2005, L 125, 10. lpp.), Komisija novērtēja, ka, ņemot vērā Beļģijas Karalistes uzņemtās saistības izbeigt attiecīgos atbrīvojumus un tos aizstāt ar atbrīvojuma vai samazinājuma pasākumiem, kas piemērojami visiem tās teritorijā dibinātajiem uzņēmumiem, kā arī aplikt ar nodokli kopējos koordinācijas centru saņemtos “īpašos un labdarības” labumus, pasākumi, no kuriem sastāvēja jaunais koordinācijas centru nodokļu režīms, neveidoja EKL 87. panta 1. punktā minēto atbalstu.

- 38 2005. gada 14. septembra tiesas sēdē Beļģijas Karalistes pārstāvis apstiprināja Komisijas 2005. gada 28. februāra vēstulē sniegto informāciju par to, ka šis jaunais režīms tika atcelts.
- 39 Turklāt 2003. gada 20. marta vēstulē Beļģijas finanšu ministrs saskaņā ar EKL 88. panta 3. punktu informēja Komisiju par savu nodomu līdz 2005. gada 31. decembrim uzņēmumiem, kuriem 2000. gada 31. decembrī bija piemērojams koordinācijas centru režīms un kuru atļauju termiņi beidzās laikā no 2003. gada 17. februāra līdz 2005. gada 31. decembrim, piemērot zināmus nodokļu pasākumus.
- 40 Beļģijas Karaliste tās pašas dienas vēstulē arī lūdza Padomi uzskatīt, ka šie pasākumi bija saderīgi ar kopējo tirgu atbilstoši EKL 88. panta 2. punkta trešajai daļai.
- 41 2003. gada 25. aprīļa vēstulē Komisijas priekšsēdētājs atzina, ka apstrīdētais lēmums bija izpildāms un uzskatīja, ka iepriekš minētā 2003. gada 20. marta vēstule nebija uzskatāma par jauna atbalsta paziņojumu EKL 88. panta 3. punkta izpratnē.
- 42 2003. gada 26. maija vēstulē Beļģijas Karaliste atkārtoti informēja Komisiju par savu nodomu, ko tā bija izteikusi 2003. gada 20. marta vēstulē.
- 43 2003. gada 3. jūnija sanāsmē Ekonomikas un finanšu padome paziņoja savu principiālo vienošanos par šo lūgumu un pilnvaroja Pastāvīgo pārstāvju komiteju veikt visus pasākumus, kas vajadzīgi, lai Padome varētu pieņemt iecerēto lēmumu pēc iespējas ātrāk un katrā ziņā pirms 2003. gada jūnija beigām.

44 Ar Padomes 2003. gada 16. jūlija Lēmumu 2003/531/EK par Beļģijas valdības atbalstu zināmiem Beļģijā dibinātiem koordinācijas centriem (OV L 184, 17. lpp.), kas pieņemts, pamatojoties uz EKL 88. panta 2. punktu, “atbalsts, ko Beļģija gatavojās piešķirt uzņēmumiem, kam kā koordinācijas centriem saskaņā ar Karalisko dekrētu Nr. 187 [...] līdz 2000. gada 31. decembrim bija piešķirta atļauja, kuras termiņš beidzās laikā no 2003. gada 17. februāra līdz 2005. gada 31. decembrim”, tika atzīts par saderīgu ar kopējo tirgu. Par šo lēmumu ir lieta C-399/03.

45 2003. gada 17. jūlija vēstulē Komisija, atbildot uz iepriekš minēto 2003. gada 23. maija paziņojumu, apstiprināja viedokli, ko tā bija izteikusi 2003. gada 25. aprīļa vēstulē.

46 Ar 2003. gada 26. jūnija rīkojumu apvienotajās lietās C-182/03 R un C-217/03 R Beļģija un *Forum 187/Komisija (Recueil, I-6887. lpp.)* Tiesas priekšsēdētājs noteica atlikt apstrīdētā lēmuma izpildi tiktāl, ciktāl ar to Beļģijas Karalistei bija aizliegts pagarināt minētā lēmuma paziņošanas datumā spēkā esošās koordinācijas centru atļaujas.

Lietas dalībnieku prasījumi un process Tiesā

47 Lietā C-182/03 Beļģijas Karalistes prasījumi Tiesai ir:

- atcelt apstrīdētā lēmuma 2. panta otro un trešo daļu, kurās noteikts, ka, “sākot ar [minētā] lēmuma paziņošanu, šo režīmu vai tā elementus vairs nevar piemērot [...] vai tos saglabāt, pagarinot spēkā esošās atļaujas”, un ka “saskaņā ar

otro daļu, ja atļauja ir pagarināta pirms [2010. gada 31. decembra], nevar pat īslaicīgi piemērot režīmu, par ko ir šis lēmums”;

- piespriet Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ieskaitot tos, ka saistīti ar pagaidu noregulējuma pasākumu piemērošanu.

⁴⁸ Lietā C-217/03 *Forum 187* prasījumi Tiesai ir:

- atcelt apstrīdēto lēmumu un, pakārtoti, to atcelt tiktāl, ciktāl tajā nav paredzēti piemēroti pārejas pasākumi;
- piespriet Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus lietā C-217/03, kā arī lietā T-276/02, kurā Pirmās instances tiesa 2003. gada 2. jūnijā pieņēma spriedumu *Forum 187/Komisija* (*Recueil*, II-2075. lpp.).

⁴⁹ Komisijas prasījumi Tiesai abās minētajās lietās ir:

- prasību noraidīt;
- piespriet prasītājam atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ieskaitot tos, kas saistīti ar pagaidu noregulējuma pasākumu piemērošanu.

- 50 Ar atsevišķu dokumentu, kas reģistrēts 2003. gada 16. jūnijā, Komisija cēla iebildi par nepieņemamību attiecībā uz *Forum 187* prasības pieteikumu.
- 51 Ar 2004. gada 30. marta lēmumu Tiesa nolēma pievienot iebildi par nepieņemamību lietai un turpināt procesuālās darbības.
- 52 Ar 2005. gada 28. aprīļa otrās palātas priekšsēdētāja rīkojumu lietas C-182/03 un C-217/03 tika apvienotas mutvārdu procesā un sprieduma taisīšanai.

Par pieņemamību

- 53 Komisija apgalvo, ka *Forum 187* nav tiesību apstrīdēt apstrīdēto lēmumu, kas tai nav adresēts, jo šis lēmums to neskar tieši un individuāli.
- 54 *Forum 187*, pirmkārt, apstrīd šo iebildi pret nepieņemamību, apgalvojot, ka šis lēmums tieši un individuāli skar trīsdesmit centrus, kas spēkā esošās atļaujas pagarinājumu ir ieguvuši 2001. un 2002. gadā un kuriem periods, kurā tiem var piemērot apstrīdēto nodokļu režīmu, beigsies 2010. gada 31. decembrī, un astoņus centrus, kuru lūgums pagarināt atļauju tika izskatīts apstrīdētā lēmuma pieņemšanas laikā. Otrkārt, tā uzskata, ka apstrīdētais lēmums to skar kā organizāciju, kas pārstāv koordinācijas centrus un ko atzīst Beļģijas iestādes, kurās tai ir gandrīz oficiāls statuss, kas tai it īpaši deva iespēju būt nozīmīgā lomā administratīvajā procedūrā Komisijā, kā arī tāpēc, ka minētais lēmums skar tās pastāvēšanas būtību.

- 55 Saskaņā ar EKL 230. pantu fiziska vai juridiska persona var griezties Tiesā par lēmumu, kas adresēts citai personai, tikai tad, ja šis lēmums to skar tieši un individuāli.
- 56 Principā tāda apvienība kā *Forum 187*, kura ir pilnvarota aizstāvēt Beļģijā dibinātu koordinācijas centru kolektīvās intereses, var celt prasību atcelt galīgu Komisijas lēmumu valsts atbalsta jomā tikai tad, ja uzņēmumiem, kurus tā pārstāv, vai kādam no tiem ir tiesības celt prasību individuāli (1993. gada 7. decembra spriedums lietā C-6/92 *Federmineraria* u.c./Komisija, *Recueil*, I-6357. lpp., 15. un 16. punkts) vai ja tā var pamatoties uz personiskām interesēm (1993. gada 24. marta spriedums lietā C-313/90 *CIRFS* u.c./Komisija, *Recueil*, I-1125. lpp., 29. un 30. punkts).
- 57 Runājot par pirmo nosacījumu, kas paredzēts EKL 230. panta ceturtajā daļā, ir skaidrs, ka Komisijas lēmums, liedzot Beļģijas valdībai pagarināt koordinācijas centriem piešķirtās atļaujas, kuru termiņš beidzās pēc 2003. gada 17. februāra, un visos gadījumos ierobežojot spēkā esošo atļauju piemērošanu līdz 2010. gada 31. decembrim, ir obligāti piemērojams un ka apstrīdētais lēmums tādējādi tieši skar attiecīgos koordinācijas centrus.
- 58 Runājot par otro iepriekš minētajā 230. pantā paredzēto nosacījumu, jāatgādina, ka Tiesa ir atkārtoti spriedusi, ka tas, ka apstrīdētā norma pēc sava rakstura un piemērojamības ir vispārēja, jo tā ir piemērojama visiem ieinteresētajiem uzņēmējiem, neizslēdz to, ka tā dažus no tiem var skart individuāli (šajā sakarā skat. 1994. gada 18. maija spriedumu lietā C-309/89 *Codorniu*, *Recueil*, I-1853. lpp., 19. punkts).
- 59 Fiziska vai juridiska persona var apgalvot, ka tā ir skarta individuāli tikai tad, ja apstrīdētā norma to skar tāpēc, ka tai piemīt zināmas specifiskas īpašības vai tā atrodas tādā situācijā, kas to atšķir no pārējām personām (skat. 1963. gada 15. jūlija spriedumu lietā 25/62 *Plaumann*/Komisija, *Recueil*, 199. lpp.).

- 60 Šajā sakarā Tiesa ir spriedusi, ka, ja apstrīdētais akts skar tādu personu grupu, kas ir identificētas vai identificējamās akta pieņemšanas brīdī, ņemot vērā šīs grupas locekļus raksturojošus kritērijus, šis akts var šīs personas skart individuāli, jo tās pieder pie ierobežota uzņēmēju loka (skat. 1985. gada 17. janvāra spriedumu lietā C-11/82 *Piraiki-Patraiki/Komisija*, *Recueil*, 207. lpp., 31. punkts, un 1990. gada 26. jūnija spriedumu lietā C-152/88 *Sofrimport/Komisija*, *Recueil*, I-2477. lpp., 11. punkts).
- 61 Vispirms jāatzīst, no vienas puses, ka apstrīdētā lēmuma mērķis ir noteikt, ka koordinācijas centriem, kuru atļauja tika pagarināta 2001. un 2002. gadā, atļauja bija piemērojama vēlākais līdz 2010. gada 31. decembrim, nevis 2011. un 2012. gadam, un, no otras puses, ka šie centri bija ļoti labi identificējami brīdī, kad tika pieņemts apstrīdētais lēmums. Tādējādi trīsdesmit koordinācijas centri, uz kuriem attiecas minētais lēmums, katrs individuāli var par to iesniegt sūdzību.
- 62 Turpinājumā jānorāda, ka apstrīdētajā lēmumā nav paredzēti pārejas pasākumi koordinācijas centriem, kuru atļaujas beidzās vienlaikus ar šī lēmuma paziņošanu, un tiem, kuru lūgums piešķirt atļauju tika izskatīts šī lēmuma paziņošanas dienā.
- 63 Tādējādi ir skarti astoņi centri, kuru lūgums pagarināt atļauju tobrīd tika izskatīts. Šie centri pieder pie ierobežotas grupas, kuras locekļus apstrīdētais lēmums skar īpaši, jo tie nevar iegūt atļaujas pagarinājumu. No tā izriet, ka šiem centriem ir tiesības individuāli iesniegt sūdzību par apstrīdēto lēmumu.
- 64 No iepriekš minētā, bez nepieciešamības izvērtēt, vai *Forum 187* var pamatoties uz personiskām interesēm, izriet, ka šī apvienība var iesniegt sūdzību, pirmkārt, kā

trīsdesmit koordinācijas centru, kuru tiesības izmantot apstrīdēto režīmu tika aprobežotas ar 2010. gada 31. decembri, un, otrkārt, kā astoņu centru, kuru lūgumi pagarināt atļauju termiņu tika izskatīti apstrīdētā lēmuma paziņošanas datumā, pārstāve.

Par prasības pamatotību

- 65 Ņemot vērā, ka Beļģijas Karalistes un *Forum 187* prasījumus vieno tas, ka to mērķis ir atcelt apstrīdēto lēmumu tāpēc, ka tajā nav paredzēti pārejas noteikumi, vispirms jāpārbauda *Forum 187* prasījums atcelt minēto lēmumu tiktāl, ciktāl tajā apstrīdētais atbalsts atzīts par nesaderīgu ar kopējo tirgu.

Par Forum 187 prasījumu atcelt apstrīdēto lēmumu tiktāl, ciktāl tajā apstrīdētie pasākumi kvalificēti kā ar kopējo tirgu nesaderīgs valsts atbalsts

Par pamatu, kas balstīts uz tiesiskā pamata trūkumu

- 66 Šajā pamatā *Forum 187* apgalvo, ka apstrīdētajam lēmumam nav tiesiska pamata un tas pārkāpj tiesiskās drošības principu. Ņemot vērā Komisijas nostāju, kas pieņemta vairāk nekā pirms piecpadsmit gadiem, minētais lēmums nevarot tikt balstīts ne uz EKL 87. un 88. pantu, ne uz Regulas 1. panta b) un v) apakšpunktu, jo tam nav nekādas saistības ar kopējā tirgus attīstību.

- 67 Turklāt Komisija nevarot pamatoties uz tiesībām labot savas kļūdas. Apvienība no tā secina, ka šajā gadījumā nebija ievērots tiesiskās drošības princips, kas saistīts ar agrāk pieņemtu lēmumu neaizskaramību.
- 68 Vispirms jānorāda, ka ar apstrīdēto lēmumu Komisija nav atcēlusi 1984. un 1987. gada lēmumus. Tā faktiski veica atkārtotu koordinācijas centru nodokļu režīma pārbaudi, piemērojot tam pastāvošā atbalsta kontroles procedūru, un tādējādi secināja, ka turpmāk šis režīms veidoja neatbilstošu valsts atbalstu.
- 69 Lai pārliecinātos, vai Komisijai bija tiesības veikt atkārtotu pārbaudi, jāatgādina ne tikai tas, ka tiesiskās drošības princips nosaka, ka Kopienas tiesību aktiem ir jābūt precīziem un skartajām personām jāspēj paredzēt to piemērošana (1987. gada 15. decembra spriedums lietā 325/85 Īrija/Komisija, *Recueil*, 5041. lpp., 18. punkts, un 1996. gada 15. februāra spriedums lietā C-63/93 *Duff* u.c., *Recueil*, I-569. lpp., 20. punkts), bet arī, ka tas jāpiemēro vienlaikus ar likumības principu (1961. gada 22. marta spriedums apvienotajās lietās 42/59 un 49/59 *SNUPAT*/Augstā iestāde, *Recueil*, 99. lpp., 159. punkts).
- 70 Šajā sakarā, kā ir norādījis arī ģenerālvokāts secinājumu 212. un 213. punktā, ir skaidrs, ka Regulā, kurā kodificēts tas, kā Komisijai jāizmanto tai EKL 88. pantā piešķirtās pilnvaras, nav definēts tas, kā jāsaprot tās 1. panta b) un v) apakšpunktā lietotais jēdziens “kopējā tirgus attīstība”, kas precizē to, ka pasākums, kas neveido atbalstu tā spēkā stāšanās brīdī, tomēr ir jāatzīst par pastāvošu atbalstu, ja “pēc tam — kopējā tirgus attīstības dēļ — tas kļuvis par atbalstu”.
- 71 Šis jēdziens, ko var saprast kā attiecīgā pasākuma ietekmētās nozares ekonomisko un juridisko nosacījumu izmaiņas, neparedz gadījumu, kad kā šajā lietā Komisija maina savu vērtējumu, tikai stingrāk piemērojot Līguma noteikumus valsts atbalsta jomā.

- 72 Tomēr jānorāda, ka Regula ir sekundāro tiesību akts, pieņemts uz EKL 87. un 88. panta pamata, ar ko nevar sašaurināt minēto pantu piemērojamību, un ka tāpēc vēl jo vairāk Komisijas pilnvaras balstās tieši uz šiem pantiem.
- 73 EKL 88. panta 1. punktā Komisijai faktiski ir uzticēts uzdevums pastāvīgi pārskatīt valstis pastāvošo atbalstu shēmas un ieteikt šīm valstīm pasākumus, kas vajadzīgi kopējā tirgus pakāpeniskai izveidei un darbībai.
- 74 Saskaņā ar šī paša panta 2. punktu neizdošanās gadījumā Komisija var attiecīgajai dalībvalstij noteiktā termiņā likt atbalstu mainīt vai izbeigt.
- 75 No tā izriet, ka, izlemjot atkārtoti pārbaudīt Beļģijā spēkā esošo koordinācijas centru nodokļu režīmu, ko "Rīcības kodeksa" grupa bija atzinusi par nelabvēlīgu kopējam tirgum, Komisija pildīja tai EKL 88. pantā uzticēto lomu. Tādējādi apstrīdētā lēmuma tiesiskais pamats ir EKL 87. un 88. pants.
- 76 Tā kā likumības princips ir ievērots, apstrīdētais lēmums ir precīzs akts, kura piemērošanu skartās personas varēja paredzēt. Tādējādi ar šo lēmumu nav pārkāpts tiesiskās drošības princips.
- 77 Turklāt vienīgā procedūra, ko Komisija var piemērot šajā lietā, ir tā, kas paredzēta Regulā pastāvoša atbalsta kontrolei. Faktiski nav šaubu par to, ka attiecīgais nodokļu režīms ir pastāvošs atbalsts, jo Komisija paziņojumu par to saņēma 1984. gadā, un ka minētajā režīmā nebija veiktas būtiskas izmaiņas.

78 Tādējādi *Forum 187* nav iemesla apgalvot, ka, izmantojot Regulas 17. un 18. pantu kā pamatu formālās izmeklēšanas procedūras uzsākšanai, kā tā to norādīja 2000. gada 17. jūlija Beļģijas iestādēm adresētajā vēstulē, bet vēlāk atsaucoties tikai uz EKL 87. un 88. pantu, Komisija būtu pieļāvusi juridisku kļūdu. No tā izriet, ka pirmais pamats ir noraidāms.

Par pamatu, kas balstīts uz EKL 87. panta 1. punkta pārkāpumu

79 Izvirzot šo pamatu, *Forum 187* apgalvo, ka koordinācijas centriem piemērojamais nodokļu režīms neveido valsts atbalstu EKL 87. panta 1. punkta izpratnē. Šajā sakarā tā apgalvo ne tikai, ka Komisijas izmantotā metode šī nodokļu režīma analīzei bija pārāk vispārīga, bet arī, ka dažādie pasākumi, no kuriem sastāvēja attiecīgais režīms, neatbilst minētajā pantā paredzētajiem nosacījumiem. Tā īpaši norāda, ka, tā kā šie pasākumi centriem nedeva nekādu labumu un tā kā ar tiem netika piešķirti valsts līdzekļi, tiem nebija selektīva rakstura un ka Komisija nav pierādījusi to ietekmi uz konkurenci un tirdzniecību starp dalībvalstīm. Saskaņā ar tās teikto minētais režīms katrā ziņā esot attaisnojams, ņemot vērā Beļģijas nodokļu sistēmas raksturu un vispārējo uzbūvi.

— Par nodokļu režīma analīzes metodi

80 *Forum 187* Komisijai pārmet to, ka tā nav pienācīgi ievērojusi dalībvalstu kompetenci nodokļu jomā un attiecīgo režīmu ir analizējusi pārāk vispārīgi.

81 Pirmkārt, jāatbild, ka nodokļu noteikumi nav izslēgti no EKL 87. panta piemērojamības.

82 Otrkārt, jāatgādina, ka atbalsta programmas gadījumā Komisija var izpētīt tikai attiecīgās programmas īpašības, lai novērtētu, vai tā atbalsta saņēmējiem piešķir ievērojamas priekšrocības salīdzinājumā ar to konkurentiem (1999. gada 17. jūnija spriedums lietā C-75/97 Beļģija/Komisija, *Recueil*, I-3671. lpp., 48. punkts). Tai nav pienākuma vēl arī atsevišķi izvērtēt katru gadījumu, kurā shēma ir piemērojama (2004. gada 29. aprīļa spriedums lietā C-278/00 Grieķija/Komisija, *Recueil*, I-3997. lpp., 24. punkts un tajā minētā judikatūra).

83 No tā izriet, ka pirmā izvirzīto pamatu grupa ir noraidāma.

— Par EKL 87. panta 1. punktā paredzētajiem nosacījumiem

84 Vispirms jāprecizē, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru, lai uzskatītu, ka pastāv atbalsts, ir jābūt izpildītiem visiem EKL 87. panta 1. punktā paredzētajiem nosacījumiem (skat. 2003. gada 24. jūlija spriedumu lietā C-280/00 *Altmark Trans* un *Regierungspräsidium Magdeburg*, *Recueil*, I-7747. lpp., 74. punkts).

85 Tāpēc ir jāpārbauda visi šie nosacījumi.

i) Par labuma piešķiršanu atsevišķiem uzņēmumiem

86 Šajā ziņā atbalsta jēdziens var ietvert ne tikai pozitīvu pabalstu, piemēram, subsīdijas, aizdevumus, dalību uzņēmumu kapitālā, bet arī intervenci, visdažādākajā veidā atvieglojot izmaksas, kas parasti apgrūtina uzņēmuma budžetu un kam, lai gan tā neveido subsīdijas vārda tiešā nozīmē, tādējādi ir tāds pats raksturs un līdzīgas sekas

(2003. gada 20. novembra spriedums lietā C-126/01 *Gemo, Recueil*, I-13769. lpp., 28. punkts un tajā minētā judikatūra).

- ⁸⁷ Turklāt Tiesa ir spriedusi, ka pasākums, ar kuru valsts iestādes atsevišķiem uzņēmumiem piešķir nodokļu atvieglojumu, kas, kaut arī nav saistīts ar valsts līdzekļu piešķiršanu, nostāda tā saņēmējus finansiāli izdevīgākā situācijā nekā pārējos nodokļu maksātājus, veido valsts atbalstu (1994. gada 15. marta spriedums lietā C-387/92 *Banco Exterior de España, Recueil*, I-877. lpp., 14. punkts).
- ⁸⁸ Komisija apstrīdētajā lēmumā ir apstiprinājusi, ka veids, kā tika noteikti ar nodokli apliekamie ienākumi, atbrīvošana no nekustamā īpašuma un vērtspapīru priekšnodokļu samaksas un kapitāla nodokļa, kā arī fiktīvā vērtspapīru priekšnodokļa samaksas sistēma bija labumi, ko saņēma koordinācijas centri.
- ⁸⁹ *Forum 187* atspēko šo analīzi.
- ⁹⁰ Pirmkārt, Komisija apstrīdētā lēmuma 89.–95. punktā esot uzskatījusi, ka iepriekšēja ienākumu noteikšana ar “izmaksas plus” metodi bija ekonomisks labums EKL 87. panta izpratnē.
- ⁹¹ Saskaņā ar attiecīgo režīmu apliekamā peļņa faktiski tiek noteikta iepriekš kā viens procents no izmaksu un kārtējo izdevumu summas, atskaitot personāla izmaksas un finanšu izmaksas.

- 92 Turklāt koordinācijas centra peļņas amplitūda principā ir jānosaka atkarībā no tā faktiski īstenotās darbības. Ja centrs saņem ienākumus par sniegtajiem pakalpojumiem par summu, kas ir vienāda ar izmaksām, pieskaitot peļņu, šie procenti var tikt atskaitīti, ja vien tas nav netaisnīgi. Tā kā nav objektīvu kritēriju, lai noteiktu peļņas procentus, kas jāņem vērā, tie principā ir jānosaka 8 % apmērā.
- 93 Minētā centra ar nodokli apliekamā peļņa tomēr nevar būt mazāka par uzņēmējdarbības izmaksas neatskaitāmo izdevumu vai izmaksu un grupas locekļu centram piešķirto “īpašo vai labdarības” labumu summu. Šo peļņu apliek ar parasto uzņēmumu ienākuma nodokli.
- 94 Šīs ar nodokli apliekamās peļņas noteikšanas metodes pamatā ir tā saucamā “izmaksas plus” metode, ko Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija (ESAO) rekomendē tādu pakalpojumu aplikšanai ar nodokli, ko sniedz meitassabiedrība vai stabils iestādījums tādu sabiedrību vārdā, kas pieder pie tās pašas grupas un ir dibinātas citās valstīs.
- 95 Lai pārbaudītu, vai tāda ar nodokli apliekamo ienākumu noteikšana, kādu paredz koordinācijas centru režīms, tiem nes labumu, šis režīms — kā apstrīdētā lēmuma 95. punktā iesaka Komisija — ir jāsalīdzina ar parastu režīmu, kas balstīts uz tāda uzņēmuma, kas darbojas brīvas konkurences apstākļos, ienākumu un izdevumu starpību.
- 96 Taču šajā sakarā personāla izmaksas un finanšu izmaksas par naudas līdzekļu pārvaldi vai finansēšanu ir faktori, kas būtiski ietekmē koordinācijas centru ienākumus, jo to sniegtie pakalpojumi galvenokārt ir finansiālas dabas. Tādējādi maksājumu un izmaksu, kas kalpo minēto centru ar nodokli apliekamo ienākumu

noteikšanai, izslēgšana neļauj nodrošināt tādu darījuma cenu, kas līdzinātos tai, kāda tā būtu brīvas konkurences apstākļos.

97 No tā izriet, ka šī izslēgšana minētajiem centriem deva ekonomisku labumu.

98 Pretēji *Forum 187* apgalvotajam, šo analīzi nevar apstrīdēt ne tas, ka finanšu izmaksas dažos gadījumos varēja novest pie pārāk lielas ar nodokli apliekamās bāzes, ne tas, ka grupai uzliktais nodoklis varēja būt liels, ne arī tas, ka centram varēja būt jāmaksā nodokļi arī tad, ja tam nebija peļņas. Šādas sekas faktiski pieder pie “izmaksas plus” metodes.

99 Ikgadējais nodoklis, kas ieviests, sākot ar 1993. gada 1. janvāri, EUR 10 000 apmērā par katru pilnu laiku nodarbinātu personu, neizlīdzina izmantotās aprēķina metodes pozitīvās sekas, jo tas ir aprobežots ar minimālo darbinieku skaitu, kas centriem ir jānodarbina to darbības pirmajos divos gados.

100 Tas pats jāsecina par 8 % likmi, kas tiek automātiski piemērota kārtējiem izdevumiem, nosakot ar nodokli apliekamo bāzi, jo šī likme tiek piemērota jau samazinātai bāzei un dažādu centru peļņas likme faktiski lielā mērā atšķiras, jo tā ir atkarīga no veiktās darbības.

101 Visbeidzot, kā norādījis ģenerālvokāts secinājumā 265. punktā, var piekrist Komisijas viedoklim, ka alternatīva ar nodokli apliekamā bāze, kas paredzēta, lai novērstu iespējamu ļaunprātīgu izmantošanu, nosakot zemāko sliekšni, nevarētu

liegt labumu, kas piešķirts, piemērojot iepriekš minētos izņēmumus un 8 % likmi. Šī bāze faktiski ietver tikai summas, par kurām Beļģijā nodoklis jāmaksā arī sabiedrībām, uz kurām neattiecas apstrīdētais režīms.

102 Ievērojot šos faktorus, Komisija pareizi uzskatīja, ka noteikumi ar nodokli apliekamo ienākumu noteikšanai deva labumu koordinācijas centriem un grupām, pie kurām tie piederēja.

103 Otrkārt, apstrīdētā lēmuma 76. un 77. pantā Komisija uzskatīja, ka koordinācijas centriem piešķirtais atbrīvojums no nekustamā īpašuma priekšnodokļa samaksas tiem deva ekonomisku labumu.

104 Attiecīgajā nodokļu režīmā ir paredzēts, ka šie centri ir atbrīvoti no nekustamā īpašuma priekšnodokļa samaksas par nekustamajiem īpašumiem, ko tie izmanto savā darbībā, lai gan šis nodoklis principā apgrūtina visu sabiedrību budžetu, kam Beļģijā ir nekustamie īpašumi, proti, apbūvēts vai neapbūvēts zemes gabals, kā arī materiāli un darba rīki, kuriem pēc to dabas vai mērķa ir nekustamā īpašuma raksturs.

105 No tā izriet, ka atbrīvošana no minētā priekšnodokļa ir ekonomisks labums. Tas, ka to reāli izmantoja tikai 5 % koordinācijas centru, jo visi pārējie savus nekustamos īpašumus īrēja, nemaina šo vērtējumu, jo izvēle nekustamo īpašumu iegūt īpašumā vai īrēt ir atkarīga tikai no minēto centru brīvas gribas.

106 Treškārt, apstrīdētā lēmuma 78. un 79. pantā Komisija uzskatīja, ka koordinācijas centru atbrīvošana no kapitāla nodokļa arī ir ekonomisks labums.

- 107 Faktiski, tā kā Beļģijā pastāv noteikums, ka ieguldījumi tiek aplikti ar nodokli, šo nodokli maksā visas kapitālsabiedrības. Minēto koordinācijas centru atbrīvošanu, kas attiecas gan uz sākotnējiem ieguldījumiem, gan statūtkapitāla palielināšanu, tādējādi nevar uzskatīt par neko citu kā ekonomisku labumu.
- 108 Tas, ka Padomes 1969. gada 17. jūlija Direktīvā 69/335/EEK par netiešajiem nodokļiem, ko uzliek kapitāla piesaistīšanai (OV L 249, 25. lpp.), kas grozīta ar Padomes 1985. gada 10. jūnija Direktīvu 85/303/EEK (OV L 156, 23. lpp.), ir paredzēts saglabāt 1984. gadā 1. jūlijā spēkā esošo darījumu atbrīvošanu no nodokļa, neietekmē šo vērtējumu, jo atbrīvošana no kapitāla nodokļa šajā prāvā, kas bija paredzēta tikai dažu veidu sabiedrībām, tādējādi nav vispārīga.
- 109 Ceturtkārt, apstrīdētā lēmuma 80.–87. punktā Komisija kā ekonomisku labumu ir kvalificējusi koordinācijas centriem piemērojamo atbrīvojumu no vērtspapīru priekšnodokļa.
- 110 Saskaņā ar attiecīgo režīmu vērtspapīru priekšnodoklis, proti, ieturējumi no dividendēm, procentiem, — izņemot tos, kas pārskaitīti Beļģijas fizisko un juridisko personu nodokļu maksātājiem, — nav jāmaksā par koordinācijas centru maksājumiem, kā arī ienākumiem no naudas noguldījumiem.
- 111 No Komisijas konstatētā izriet, ka vērtspapīru priekšnodoklis ir galīgs Beļģijas nodoklis par nerezidentu sabiedrību ienākumiem, kas netiek aplikti ar nodokli vai atlīdzināti valstī, kurās tās dibinātas.

- 112 No tā izriet, ka, atbrīvojot koordinācijas centrus no šī priekšnodokļa samaksas, ar apstrīdēto režīmu tiem tika piešķirts labums, ko nekādā gadījumā nevar apstrīdēt, apgalvojot, ka cita veida uzņēmumiem bija paredzēti citādi atbrīvojumi no šī priekšnodokļa.
- 113 Piektkārt, apstrīdētā lēmuma 88. punktā Komisija apgalvoja, ka fiktīvā vērtspapīru priekšnodokļa paredzēšana bija labums.
- 114 Koordinācijas centru veikto pārskaitījumu adresāti ne tikai bija atbrīvoti no vērtspapīru priekšnodokļa samaksas, bet tiem piedevām vēl pienācās noteiktas likmes atskaitījums no kopējās nodokļa summas, kas tiem bija jāmaksā.
- 115 No mutiskajiem apsvērumiem izriet, ka fiktīvā priekšnodokļa likme 1991. gadā tika samazināta līdz nullei.
- 116 Tomēr procenti, kas pārskaitīti par ilgtermiņa noguldījumiem, par kuriem līgums bija noslēgts pirms 1991. gada 24. jūlija, joprojām bija atbrīvoti no nodokļa. Tādējādi šāda situācija deva labumu attiecīgajiem koordinācijas centriem.
- 117 Taču tas, ka šo priekšnodokļa likmi, kas bija samazināta līdz nullei, var labot ar Karalisko dekrētu, labākajā gadījumā veido tikai iespējamu vai potenciālu labumu. Tomēr šādas varbūtības dēļ šo pasākumu nevar kvalificēt kā valsts atbalstu.
- 118 No tā izriet, ka attiecīgais režīms koordinācijas centriem sniedz labumu.

ii) Par selektivitāti

119 Jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru EKL 87. panta 1. punktā ir noteikts, ka ir jānoskaidro, vai konkrētajā tiesiskajā režīmā valsts pasākums nedod priekšrocības “konkrētiem uzņēmumiem vai konkrētu preču ražošanai” salīdzinājumā ar pārējiem, kas, ņemot vērā minētā režīma mērķi, atrodas faktiski un juridiski līdzīgā situācijā. Apstiprinošas atbildes gadījumā konkrētais pasākums atbilst selektivitātes nosacījumam, kas veido šajā noteikumā paredzēto valsts atbalsta jēdzienu (skat. 2005. gada 3. marta spriedumu lietā C-172/03 *Heiser*, Krājums, I-1627. lpp., 40. punkts un tajā minētā judikatūra).

120 Tādējādi no iepriekšējās analīzes izriet, ka atbrīvojumi no nekustamā īpašuma un vērtspapīru priekšnodokļa, kapitāla nodokļa samaksas un fiktīva vērtspapīru priekšnodokļa piešķiršana, ir Beļģijas nodokļu režīmā paredzētas atkāpes no parastajām tiesībām. *Forum 187* minētais apstāklis, ka pastāv daudzas citas atkāpes, neapstrīd to, ka šim režīmam faktiski ir atkāpes raksturs un ka tajā šie atbrīvojumi ir paredzēti tikai koordinācijas centriem.

121 Ar to ir pierādīts minēto atbrīvojumu selektīvais raksturs.

122 Runājot par ar nodokli apliekamo ienākumu noteikšanu, lai gan *Forum 187* uzskata, ka attiecīgais režīms ir piemērojams sabiedrībām, kurām tas bija speciāli paredzēts, lai novērstu dubultas aplikšanas ar nodokļiem risku, ir skaidrs, ka minētais režīms ir piemērojams tikai starptautiskām grupām, kuru meitassabiedrības atrodas vismaz četrās dažādās valstīs, kuru kapitāls un rezerves pārsniedz vai ir vienādi ar 1 miljardu BEF un kuru kopējais ikgadējais apgrozījums ir lielāks vai vienāds par 10 miljardiem BEF.

123 No tā izriet, ka arī šajā ziņā attiecīgajam režīmam ir selektīvs raksturs.

124 Šo konstatējumu nemaina *Forum 187* viedoklis, ka attiecīgais režīms nav atkāpe no vispārējā uzņēmumiem piemērojamā nodokļu režīma, bet ir atšķirīgs režīms, ko nosaka fiskālā loģika un vajadzība rast risinājumu problēmai, kas saistīta ar starptautisku sabiedrību grupas ietvaros sniegtu pakalpojumu dubultu aplikšanu ar nodokļiem.

125 Pirmkārt, *Forum 187* neizskaidro, kā Beļģijā spēkā esošā nodokļu sistēma attaisno dažādos attiecīgajā režīmā paredzētos pasākumus. Otrkārt, *Forum 187* nav pierādījis, kāpēc mērķis atrisināt problēmu, kas saistīta ar to, lai grupas ietvaros sniegti pakalpojumi netiktu dubulti aplikti ar nodokli, attaisno to, ka minētais režīms tiek piemērots tikai centriem, ko radījušas zināma lieluma grupas, un to, kāpēc šim mērķim ir vajadzīgi dažādie šajā režīmā ietvertie labumi.

126 Tā kā *Forum 187* nav pierādījis, ka attiecīgo režīmu attaisno Beļģijas nodokļu sistēmas, pie kura tas pieder, raksturs un vispārējā uzbūve, jāsecina, ka šī režīma selektīvais raksturs ir pierādīts.

iii) Par prasību, ka atbalstam jābūt piešķirtam no valsts līdzekļiem un tas jāpiešķir valstij

127 Lai labumu varētu kvalificēt kā atbalstu EKL 87. panta 1. punkta izpratnē, tam jābūt, pirmkārt, tieši vai netieši piešķirtam no valsts līdzekļiem, un, otrkārt, jābūt valsts piešķirtam (iepriekš minētais spriedums lietā *GEMO*, 24. punkts).

128 Lai gan ir skaidrs, ka otrais nosacījums ir izpildīts, jo attiecīgo nodokļu režīmu ir pieņēmusi Beļģijas valdība, saskaņā ar *Forum 187* teikto citādi tas esot ar pirmo nosacījumu, jo tas apgalvo, ka Beļģijas valsts no koordinācijas centriem kā ienākumus no nodokļiem un sociālās iemaksas ik gadu ir iekasējusi 500 miljonus EUR.

129 Tomēr pietiek konstatēt, ka iepriekš analizēto atvieglojumu dēļ šīs dalībvalsts kases nesaņēma nodokļu un sociālās iemaksas, lai atzītu, ka no tiem izrietošie labumi tika piešķirti ar valsts līdzekļu palīdzību.

iv) Par prasību, ka atbalsta shēmai ir jāietekmē tirdzniecība starp dalībvalstīm un jādeformē vai jādraud deformēt konkurenci

130 No apstrīdētā lēmuma 99.–103. punkta izriet, ka Komisija ir uzskatījusi, ka attiecīgais režīms ietekmē tirdzniecību starp dalībvalstīm un deformē vai draud deformēt konkurenci.

131 No Tiesas judikatūras izriet, ka konkurence ir deformēta, ja kāds pasākums samazina labuma guvēja izdevumus un tādējādi nostiprina tā stāvokli attiecībā pret citiem konkurējošiem uzņēmumiem (šajā sakarā skat. 1980. gada 17. septembra spriedumu lietā 730/79 *Philip Morris*/Komisija, *Recueil*, 2671. lpp., 11. punkts, un 1987. gada 11. novembra spriedumu lietā 259/85 *Francija*/Komisija, *Recueil*, 4393. lpp., 24. punkts).

132 Šajā lietā koordinācijas centriem piešķirto labumu dēļ, veicinot to, lai grupā ietilpstošās sabiedrības izmantotu minēto centru pakalpojumus, tika deformēta konkurence starp šiem centriem un pakalpojumu sniedzējiem finanšu, audita, informātikas un personāla atlases nozarēs.

133 Turklāt, kā norādījis ģenerālvokāts secinājumu 320. punktā, attiecīgais nodokļu režīms noteikti ietekmē konkurenci koordinācijas centru veidojošo daudznacionālo grupu visaptverošās darbības dēļ.

134 Visbeidzot, minētais režīms noteikti ietekmē tirdzniecību starp dalībvalstīm, jo koordinācijas centrus veido tādas daudznacionālas sabiedrības, kas atrodas vismaz četrās valstīs.

135 No visa iepriekš minētā izriet, ka koordinācijas centru nodokļu režīms atbilst EKL 87. panta 1. punktā paredzētajiem nosacījumiem. Tādējādi pamats, kas balstīts uz minētā panta pārkāpumu, ir noraidāms.

— Par pamatu, kas balstīts uz pamatojuma trūkumu

136 *Forum 187* galvenokārt apgalvo, ka Komisija nav paskaidrojusi iemeslus, kas noveda pie tās iepriekšējo lēmumu pārskatīšanas.

137 Šajā sakarā jānorāda, ka, lai gan EKL 253. pantā paredzētajam pienākumam Kopienų aktā norādīt pamatojumu ir jāatbilst konkrētā tiesību akta raksturam un tajā skaidri un nepārprotami jābūt norādītai tiesību akta izdevējas iestādes argumentācijai, lai ieinteresētās personas varētu uzzināt, kāds ir veiktā pasākuma pamatojums, un lai kompetentā tiesa varētu veikt kontroli (1969. gada 9. jūlija spriedums lietā 1/69 Itālija/Komisija, *Recueil*, 277. lpp., 9. punkts, un 2002. gada 7. marta spriedums lietā

C-310/99 Itālija/Komisija, *Recueil*, I-2289. lpp., 48. punkts), Komisijai nevar uzlikt pienākumu norādīt iemeslus, kāpēc tā iepriekšējos lēmumos atšķirīgi novērtējusi attiecīgo režīmu. Valsts atbalsta jēdziens faktiski atbilst objektīvai situācijai, kas izvērtējama datumā, kurā Komisija pieņem lēmumu.

- ¹³⁸ Tādējādi pamats, kas balstīts uz pamatojuma trūkumu, ir jānoraida un jānoraida *Forum 187* prasījums atcelt apstrīdēto lēmumu tiktāl, ciktāl tajā stridīgie valsts atbalsta pasākumi ir kvalificēti kā nesaderīgi ar kopējo tirgu.

Par Beļģijas Karalistes un Forum 187 prasījumiem daļēji atcelt apstrīdēto lēmumu

- ¹³⁹ Beļģijas Karaliste, kas lūdz atcelt apstrīdēto lēmumu tiktāl, ciktāl tajā ir aizliegts pat īslaicīgi pagarināt atļauju tiem centriem, kuriem attiecīgais režīms bija piemērojams 2000. gada 31. decembrī un kuru atļaujas termiņš beidzās pirms 2010. gada 31. decembra, izvirza četrus pamatus, kas balstīti uz EKL 88. panta, tiesiskās palāvības un vienlīdzības aizsardzības principu pārkāpumu, kā arī pamatojuma trūkumu.

- ¹⁴⁰ Lūdzot atcelt šo lēmumu tiktāl, ciktāl tajā nav paredzēti piemēroti pārejas pasākumi centriem, kuru atļauja beidzās laikā starp 2003. gada 17. februāri un 2004. gada 31. decembri, *Forum 187* izvirza divus pamatus, kas balstīti uz tiesiskās palāvības aizsardzības principa pārkāpumu un pamatojuma trūkumu.

Par tiesiskās palāvības principa pārkāpumu

— Lietas dalībnieku argumenti

- ¹⁴¹ Beļģijas Karaliste apgalvo, ka, lai gan Komisija lēmumu ir balstījusi uz rīcības kodeksu un Ekonomikas un finanšu padomes dokumentiem, nosakot, ka spēkā esošās atļaujas koordinācijas centriem var tikt piemērotas līdz 2010. gada 31. decembrim, tā nav ievērojusi visus Padomes izteiktos viedokļus, īpaši 2000. gada 26. un 27. novembra paziņojumu, kurā paredzēts, ka attiecīgais nodokļu režīms visiem centriem ir saglabājams spēkā līdz 2005. gada 31. decembrim.
- ¹⁴² Tā arī apgalvo, ka šī viedokļa dēļ Beļģijas finanšu ministrs 2000. gada 20. decembrī bija oficiāli paziņojis pārstāvju palātai šo iespēju pagarināt atļaujas līdz 2005. gada 31. decembrim, kas bija datums, ko Komisija izmantoja arī 2001. gada 11. jūlija vajadzīgo pasākumu priekšlikumā.
- ¹⁴³ Beļģijas Karaliste arī norāda, ka, tā kā koordinācijas centru atļauju pagarināšana, ja bija ievēroti prasītie nosacījumi, notika automātiski, centri, kuru atļaujas termiņš beidzās vienlaikus ar apstrīdētā lēmuma pieņemšanu, varēja likumīgi uzskatīt, ka tiem šis pagarinājums tiks piešķirts. Tā uzsver, ka līdz apstrīdētā lēmuma paziņošanai ne minētie centri, ne tā pati nevarēja zināt, ka Komisija šo datumu izmantos arī, lai aizliegtu atļauju pagarināšanu.
- ¹⁴⁴ *Forum 187* apgalvo ka, ņemot vērā agrākos Komisijas lēmumus, koordinācijas centri varēja likumīgi uzskatīt, ka tiem bija tiesības arī turpmāk saņemt atļauju.

145 Tā arī uzskata, ka centriem, kuru atļaujas termiņš beidzās 2003. un 2004. gadā, bija vajadzīgs divu gadu pārejas periods, lai pārorganizētos, proti, vajadzības gadījumā atstātu Beļģiju. Tā apstrīd Komisijas, atsakoties noteikt pārejas pasākumus, minētos iemeslus.

146 Komisija visus šos argumentus atspēko, precizējot, ka tā bija atzinusi, ka centriem saistībā ar attiecīgo režīmu, pamatojoties uz tās agrākajiem lēmumiem, bija radusies tiesiskā palāvība un ka šī iemesla dēļ tā bija noteikusi pārejas periodu, kas beidzās vēlākais 2010. gada 31. decembrī un bija piemērojams centriem, kuru atļaujas bija spēkā apstrīdētā lēmuma paziņošanas dienā.

— Tiesas vērtējums

147 Tiesa ir atkārtoti spriedusi, ka tiesības pamatoties uz tiesiskās palāvības principu ir ikvienam, kam kāda Kopienas iestāde ir devusi pamatotas cerības. Taču nav iespējams apgalvot, ka šis princips ir pārkāpts, ja administrācija nav devusi konkrētus solījumus (2005. gada 24. novembra spriedums lietā C-506/03 Vācija/Komisija, Krājumā nav publicēts, 58. punkts). Arī gadījumā, ja rūpīgs un pieredzējis uzņēmējs var paredzēt tāda Kopienas pasākuma veikšanu, kas var skart tā intereses, tas uz šo principu nevar atsaukties, kad minētais pasākums tiek īstenots (1987. gada 11. marta spriedums lietā 265/85 *Van de Bergh en Jurgens* un *Van Dijk Food Products Lopik/Komisija, Recueil*, 1155. lpp., 44. punkts).

148 Turklāt, pat pieņemot, ka Kopiena iepriekš būtu izveidojusi tādu situāciju, kas varētu radīt tiesisko palāvību, svarīgas sabiedriskās intereses var liegt pārejas pasākumu noteikšanu situācijās, kas radušās pirms jaunā tiesiskā regulējuma spēkā stāšanās, bet vēl var mainīties (1997. gada 17. jūlija spriedums lietā C-183/95 *Affish, Recueil*, I-4315. lpp., 57. punkts).

- 149 Tomēr Tiesa ir arī spriedusi, ka, nepastāvēt svarīgām sabiedriskām interesēm, ja Komisija tiesiskā regulējuma izbeigšanai nav noteikusi pārejas pasākumus, kas aizsargā uzņēmēja pašāvību, kas tam likumīgi radusies uz Kopienu tiesiskā regulējuma pamata, tā ir pārkāpusi augstāku tiesību normu (šajā sakarā skat. 1975. gada 14. maija spriedumu lietā 74/74 *CNTA/Komisija*, *Recueil*, 533. lpp., 44. punkts).
- 150 Pirmkārt, jāizvērtē, vai Padomes 2000. gada 26. un 27. novembra atzinumi, kā arī Komisijas izstrādātie vajadzīgo pasākumu priekšlikumi varēja radīt pašāvību, ka attiecīgais režīms būs spēkā vismaz līdz 2005. gada 31. decembrim.
- 151 No lietas materiāliem izriet, ka šajos Padomes atzinumos ir izteikta politiska griba un to satura dēļ tie nevar radīt tiesiskas sekas, uz kurām personas varētu pamatoties Tiesā. Turklāt minētie atzinumi nekādā gadījumā nevar Komisiju saistīt, īstenojot kompetences, kas tai Līgumā piešķirtas valsts atbalsta jomā. No tā izriet, ka Beļģijas valdība nevar apgalvot, ka šie atzinumi varēja būt pamatā solījumiem noteikt pārejas pasākumus.
- 152 Tas pats attiecas uz koordinācijas centriem, par kuriem jāuzskata, ka tie pārzina Komisijas kompetences, un tādējādi tie nevar, iebilstot Komisijai, pamatoties uz Padomes 2000. gada 26. un 27. novembra atzinumiem.
- 153 Runājot par Komisijas Beļģijas Karalistei paziņotajiem vajadzīgo pasākumu priekšlikumiem, tie nekādā gadījumā nevar dot pamatu pašāvībai, jo tie ir formālās izmeklēšanas procedūras sastāvdaļa un valsts tos var noraidīt, kā tas bija šajā lietā.

154 Tādējādi ne Beļģijas Karaliste, ne *Forum 187* nevar pamatoties uz to, ka tām būtu radusies paļāvība, ka attiecīgais režīms būs spēkā vismaz līdz 2005. gada 31. decembrim.

155 Otrkārt, ir skaidrs, ka Komisija ar 1984. un 1987. gadā pieņemtajiem lēmumiem, kā arī atbildi, kas sniegta 1990. gada 24. septembrī, ir radījusi tiesisko paļāvību tam, ka attiecīgais režīms neietver atbalsta elementus.

156 Ir skaidrs arī, ka:

- lai gan attiecīgajā režīmā ir paredzēta procedūra atļaujas piešķiršanai uz desmit gadiem, šī atļaujas termiņa pagarināšana, kas nav automātiska, ir pakļauta tādai pašai procedūrai un var tikt iegūta bez grūtībām, ja joprojām ir izpildītas tai nepieciešamās objektīvās prasības;
- turklāt valsts tiesību aktos nav noteikts iespējamais pagarinājumu daudzums;
- nepastāvot nekādam valsts iestāžu brīvas izvērtēšanas iespējai, koordinācijas centri, uz kuriem attiecas atļaujas pagarināšana, var saprātīgi uzskatīt, ka šim pagarinājumam nebūs nekādu šķēršļu.

- 157 Komisijas minētais apstāklis, ka Beļģijas iestādes esot samazinājušas ar attiecīgo režīmu piešķirtos labumus, it īpaši ieviešot ikgadēju nodokli par katru algoto darbinieku, neapstrīd to, ka minētais režīms koordinācijas centriem joprojām tiek piemērots. No mutiskajiem apsvērumiem faktiski neizriet, ka šādi ar Karalisko dekrētu Nr. 187 izveidotajā režīmā ieviestie labojumi būtu būtiski, tādi, kas to ievērojami izmainītu.
- 158 No tā izriet, ka ar 1984. un 1987. gada lēmumiem, kā arī 1990. gada 24. septembra atbildi Komisija ir ļāvusi koordinācijas centriem, kuriem 2000. gada 31. decembrī bija atļauja, paļauties uz to, ka to atļaujas termiņa pagarināšana nav pretrunā Līguma noteikumiem.
- 159 Treškārt, jāpārlicinās, vai šādi pamatotā paļāvība ir likumīga.
- 160 Komisija būtībā apgalvo, ka koordinācijas centri nevar pamatoties uz to, ka tiem esot radusies tiesiskā paļāvība par attiecīgā režīma pastāvību, jo to rīcībā bija pietiekama informācija par to, ka šis režīms netiks saglabāts.
- 161 Pat pieņemot, ka Komisijas šajā sakarā minētā informācija varētu pavājināt koordinācijas centru paļāvību par šiem centriem piemērojamā režīma saderību ar Līgumu, minētie centri jebkurā gadījumā varēja sagaidīt, ka Komisijas lēmumā, ar kuru tiek mainīts tās agrākais vērtējums, tiem tiks dots laiks, kas nepieciešams, lai faktiski ņemtu vērā šī vērtējuma izmaiņas.

162 Šajā sakarā jānorāda, ka laiks kopš 2002. gada 20. jūnija lēmuma par formālās izmeklēšanas procedūras uzsākšanu publicēšanas līdz 2003. gada 17. februāra apstrīdētajam lēmumam nebija pietiekams, lai ļautu centriem apsvērt iespēju, ka tiks pieņemts lēmums, ar kuru tiks izbeigts attiecīgais režīms. Kā jau norādīts iepriekš, minētais režīms ir uz desmit gadiem atļauts nodokļu režīms, kas ietver grāmatvedības pasākumus un finanšu un ekonomiskus lēmumus, ko pieredzējis uzņēmējs nevar pieņemt tik īsā termiņā.

163 Tādējādi koordinācijas centriem, kuru lūgums pagarināt atļaujas termiņu tika izskatīts apstrīdētā lēmuma paziņošanas datumā vai kuru atļaujas termiņš beidzās vienlaikus vai neilgi pēc minētā lēmuma paziņošanas, bija tiesības uz tiesisko palāvību, cerot uz saprātīga pārejas perioda noteikšanu, lai varētu piemēroties no minētā lēmuma izrietošajam sekām. Šajā sakarā vārds “neilgi” ir jāsaprot kā datums, kas bija tik tuvs apstrīdētā lēmuma paziņošanas datumam, ka attiecīgajiem koordinācijas centriem nebija laika, kas vajadzīgs, lai piemērotos attiecīgā režīma izmaiņām.

164 Ceturtkārt, jāpārlicinās, ka nepastāv kādas sabiedriskās kārtības intereses, kas būtu svarīgākas par attiecīgo koordinācijas centru interesēm, lai tiem tiktu piešķirts šāds pārejas periods.

165 Pirmkārt, jānorāda, ka Komisija nav pierādījusi, kāpēc šāda pārejas perioda piešķiršana būtu pretrunā Kopienu interesēm. Otrkārt, Komisijas viedoklis nešķiet konsekvents, jo tā ļauj vēlākais līdz 2010. gada 31. decembrim saglabāt spēkā atļaujas, kas bijušas spēkā šī lēmuma paziņošanas dienā, taču atsakās piemērot jebkādu pārejas periodu koordinācijas centriem, kuru lūgumi pagarināt atļaujas termiņu tika izskatīti apstrīdētā lēmuma paziņošanas dienā vai kuru atļauju termiņš beidzās vienlaikus vai neilgi pēc minētā lēmuma paziņošanas.

- 166 Visbeidzot, lai gan Komisija lēmumā ir atzinusi, ka koordinācijas centri bija veikuši lielus ieguldījumus un uzņēmušies ilglaicīgas saistības, jānorāda, ka apstrīdētā lēmuma pieņemšanas datumā nepastāvēja nekāds aizstājošs vai labojumus ievieošs režīms.
- 167 No visa iepriekš minētā izriet, ka pamats, kas balstīts uz tiesiskās palāvības aizsardzības principa pārkāpumu, ir pamatots.

Par vienlīdzības principa pārkāpumu

- 168 Beļģijas Karaliste uzskata, ka apstrīdētais lēmums rada nepamatotu diskrimināciju starp tādiem koordinācijas centriem, kuru atļaujas termiņš ir beidzies pirms tā pieņemšanas un kam tādējādi attiecīgais režīms ir piemērojams līdz 2010. gada 31. decembrim, un tādiem, kuru atļaujas termiņš beidzies pēc apstrīdētā lēmuma paziņošanas datuma un kuriem ir liegti jebkādi pārejas pasākumi.
- 169 Komisija atspēko šo argumentāciju, apgalvojot, ka visiem koordinācijas centriem atļauja ir piešķirta uz desmit gadiem un, tā kā tie var izmantot visu atļaujas periodu, tie atrodas vienādā situācijā.
- 170 Saskaņā ar Tiesas judikatūru vienlīdzīgas attieksmes princips nosaka, ka līdzīgās situācijās nedrīkst attiekties atšķirīgi un dažādās situācijās nedrīkst attiekties vienādi, ja vien šādas atšķirības nav objektīvi pamatojamas (1980. gada 27. marta spriedums apvienotajās lietās 66/79, 127/79 un 128/79 *Salumi* u.c., *Recueil*, 1237. lpp.,

14. punkts; 2003. gada 6. marta spriedums lietā C-14/01 *Niemann, Recueil*, I-2279. lpp., 49. punkts un tajā minētā judikatūra).

¹⁷¹ Ņemot vērā šī sprieduma 167. punktā formulēto secinājumu, apstrīdētais lēmums noved pie atšķirīgas attieksmes pret koordinācijas centriem, kuri visi ir tiesīgi paļauties uz to, ka tiem tiks piešķirts saprātīgs pārejas periods.

¹⁷² Tādējādi atkarībā no datuma, kurā 2001. un 2002. gada laikā ir pagarināta atļauja, vai atkarībā no tā, ka tā ir beigusies vienlaikus vai neilgi pēc apstrīdētā lēmuma paziņošanas datuma, attiecīgā režīma piemērošanas beigas atšķiras, jo pirmajiem tās ir 2010. gada 31. decembris, bet otrajiem nav paredzēts nekāds pārejas periods.

¹⁷³ No tā izriet, ka, neparedzot pārejas pasākumus koordinācijas centriem, kuru atļauju termiņš beidzās vienlaikus vai uzreiz pēc apstrīdētā lēmuma paziņošanas, Komisija ir pārkāpusi vispārējo vienlīdzības principu.

¹⁷⁴ No visa iepriekš minētā izriet, ka apstrīdētais lēmums ir jāatceļ tiktāl, ciktāl tajā nav paredzēti pārejas pasākumi koordinācijas centriem, kuru lūgums pagarināt atļauju tika izskatīts apstrīdētā lēmuma paziņošanas dienā vai kuru atļaujas termiņš beidzās vienlaikus vai neilgi pēc minētā lēmuma paziņošanas.

- 175 Tā kā prasība ir apmierināta, pārējie prasības pieteikumos minētie pamati nav jāizvērtē.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 176 Atbilstoši Reglamenta 69. panta 2. punktam lietas dalībniekam, kuram spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Saskaņā ar šī paša panta 3. punktu, ja lietas dalībniekiem spriedums ir daļēji labvēlīgs un daļēji nelabvēlīgs, Tiesa var nolemt sadalīt tiesāšanās izdevumus.
- 177 Tā kā Beļģijas Karaliste ir prasījusi piespriež Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus un tā kā tai spriedums ir nelabvēlīgs, jāpiespriež Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus lietās C-182/03 un C-182/03 R.
- 178 Tā kā *Forum 187* ir prasījusi piespriež Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus un tā kā tai spriedums ir daļēji nelabvēlīgs, jāpiespriež Komisijai atlīdzināt pusi no *Forum 187* tiesāšanās izdevumiem lietā C-217/03 un visus tās tiesāšanās izdevumus lietā C-217/03 R.
- 179 Savukārt, tā kā Pirmās instances tiesa ir piespriedusi *Forum 187* atlīdzināt tiesāšanās izdevumus lietā, kurā pieņemts iepriekš minētais Pirmās instances tiesas spriedums *Forum 187/Komisija*, *Forum 187* lūgums piespriež Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus šajā tiesvedībā ir noraidāms.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (otrā palāta) nospriež:

- 1) **atcelt Komisijas 2003. gada 17. februāra Lēmumu 2003/757/EK par Beļģijas īstenoto atbalstu Beļģijā dibinātiem koordinācijas centriem tiktāl, ciktāl tajā nav paredzēti pārejas pasākumi koordinācijas centriem, kuru lūgums pagarināt atļauju tika izskatīts apstrīdētā lēmuma paziņošanas dienā vai kuru atļaujas termiņš beidzās vienlaikus vai neilgi pēc minētā lēmuma paziņošanas;**
- 2) *Forum 187 ASBL* prasību pārējā daļā noraidīt;
- 3) Eiropas Kopienu Komisija atlīdzina tiesāšanās izdevumus lietā C-182/03 un pusi no *Forum 187 ASBL* tiesāšanās izdevumiem lietā C-217/03;
- 4) Eiropas Kopienu Komisija atlīdzina tiesāšanās izdevumus lietās C-182/03 R un C-217/03 R.

[Paraksti]